

Bio sam obmanut

Ne mogu ponekad da se strgnem od naviranja viastitih misil. Kulaju odnekud kao iz nekog nepresušnog vrela, preplavljaju u jakim valovima moju savjest, pritišću je, udaraju je svom svojom silinom i ne daju joj mira. Kao da hoće da kažu: »Hajde progovori, dosta je bilo šutnje, dosta izoliranosti od stvarnosti i istine, dosta opterećenja obmanom i laži! Govori, i daj do znanja svima da si se i ti osvijestio, razdrmao se i ugledao široke vidičke.« Jest, savjest mi uživaju: »Objavi svoj sadašnji preporod koji će te, bar donekle, pred snažnom istinom opravdati zbog dosadašnje zablude i neznanja.« I evo, ja zaista objavljujem taj preporod. Objavljujem ga, pa makar to nekima bilo i krivo. Objavljujem svoje razmišljanje koje mi ponekad zadaje bol, a ponekad radost.

Osjećam bol kad pomislim da sam dvije godine učio da obmanjujem, i sam sam obmanut i guram sve dalje u tmicu. Godine mladosti izgubljene u mraku, ne mogu lako prežaliti. Da, izgubio sam najljepši dio života, najljepše dane mladosti, a sve to radi »milosrdne časni otaca«, koji rado pomažu slabe i nejake. Jest, ja sam vjerovao u njihova »dobročinstva«, a zaboravio na moral, na ljubav prema istini, na vrijeme u kojem živim, za vlastito ja. Još malen i nejak, odvojen od naroda nisam mogao imati ni vjere u narod, u društvo.

Sjemenište je nastojalo ubiti i posljednju klicu takve vjere, koja se ponekad u nevinim srčima sjemeništaraca ipak pojavljuje. Mislio sam da su pokro-

vitelji crkve jedini moji spasoci, jedina mogućnost da se školujem. A sada spoznavši gorku istinu, zahvaljujem gospodi sjemenišnim odgajateljima na boji koju osjećam zbog prevarene moje mladosti.

No ipak sam radostan što sam se na vrijeme riješio mračku i našao samu sebe. Dugo ћu biti zahvalan Armiji i drugovima, koji su mi u tome pomogli. Protiv vlastitog naroda ne ћu više ni koraka. Istina mi je najviša svetinja. Volim školu i nauku i nastaviti јu s učenjem. Imam materialnih sredstava da izučavam i usvajam nauku i njene istine. Ne plašim se da ћu propasti zbog materialnih sredstava, školovat ћu se kao i hiljade mojih drugova, kojima je naša društvena zajednica osigurala sve potrebne uslove. Volim svaki koristan rad i poštujem njegovu veličanstvenost. Bit ћe mi sladi kruh tako zarađen, savjest ћe mi biti spokojna, a život radostan i lijep.

Da, ja sam, eto, odlučio da jednom zauvijek raskrstim sa sjemeništem i izaberem novi put u život. Tu odluku sam nedavno objavio u vojničkom listu »Narodni vojnik«. Znam da ћe se i na ove retke, kao i na one već objavljene nači »dobronamernih« prigovora. Prijave svega mogu računati na »kritičare« i »savjetnike« iz sjemeništa u kojem sam i ja boravio. Da, neki su mi već i ranije kroz pisma proricali crnu budućnost. Oni su »jako zabrinuti« za mene. Neki valjda »ognuti mojom sudbinom« opakuju me i sažaljevaju. Da, nije čudo »plemenite« duše i »mekane« srca. No, čest dacima, mo-

jim drugovima iz sjemeništa. Ne smijem im mnogo zamjeravati. Možda u svojoj dječačkoj naivnosti, u zabiludi bar neki od njih zaista imaju tople osjećaje za nekadašnjeg kolegu. Ali, zar je njihovo sažaljenje i briga o drugu zaista njihova — vlastita. Siguran sam da iznjih stoje preprednenost učitelja obmane. Da, naivna zabrinutost dječaka, nije ništa drugo nego dobro smišljena sugestija upućena meni da me pokoleba u mojoj odluci. Zar mi ne pišu ti jadni daci: »Ti ћe se opet nama vratiti. Veselo ћemo seigrati i sve ћe biti kao i prije. Ali ja evo odgovaram: Nikada ne ћu natrag! Nikada u sjemenište! Tamo nema radost. Varljiva je vaša nada da ћu opet biti među vama. To ne mogu, jer ne ћu da budem sijač zabluda i neznanja. Život u ovom vijeku je protkan razumom, znanjem i progressom. Učenje u sjemeništu jako je zaostalo iza ovoga. Prividna plemenitost i slatkoriječnost nekih naših odgajatelja pomiješano je sa stvarnom najokrutnijom grubošću. Zar nije za to izrazit primjer slučaj riječkog sjemeništa. A bilo je toga i u drugim teološkim školama. Skriveni umantije, odgajatelji i s njima i daci slave i veličaju one koji su bez predaha ubijali i činili neopisive zvrstave nad nevinim žrtvama. A je li to progres, gdje je tu razum? To prepustam sjemeništarcima i njihovim odgajateljima neka sami odgovore.

Njihova »plemenitost« slavi ovakovu grubost nazadnjaštva. No, a ja ne ћu natrag! Hoću naprijed ususret pravčnosti. Nisam drugovi propao. Nisam se izgubio nego sam tek sada našao samoga sebe.

Ante Gracin

DIT ĆE POMAGATI RKPZ

Prošlih dana održan je sastanak upravnog odbora Društva inženjera i tehničara na kojem je odlučeno da se društvo učlaniti u Radničku kulturno-prosvjetnu zajednicu. To je učinjeno u cilju pružanja što konkretnije pomoći Radničkoj kulturno-prosvjetnoj zajednici. Na sastanku su, osim toga, određeni delegati, koji će društvo zastupati na godišnjoj skupštini RKPZ.

I. IZLOŽBA UČENIČKIH RADOVA U ZATONU

Završetak školske godine proslavljen je u Zatonu na svečan način. Organizirana je I. izložba učeničkih radova, koju su mještani sa velikim interesom pratili. U zadružnom domu su učenici dali veoma uspješnu priredbu. Program se sastojao od nekoliko recitacija, zatim solo pjevanja, a izveden je i dječji igrokaz »Čarobna škrinjica«. Priredbi je prisustvovao oko 300 osoba.

Na kraju školske godine održan je sastanak školskog savjeta na kojem je analiziran rad u protekljoj godini. Zaključeno je, da se u toku ljetnih praznika okreće učionice, te da se izvrše još neki potrebitni radovi.

N. S.

PRVA GRUPA DJECE IZ TUZLE NAPUSTILA TIJESNO

Prošle nedjelje napustila je Tijesno prva grupa djece koju je Narodni odbor grada Tuzle poslao na ljetovanje. Rastanak sa Tijesnom bio je veoma dirljiv. Ispraćaju je prisustvovao oko 500 mještana kao i mjesna glazba. Djeca kao i njihovi rukovodioci veoma pohvalno su se izrazili za udoban boravak u njihovom mjestu, a posebno turističkom društvu za usluge koje su im pružene.

Ovih dana stiže i druga grupa djece iz Tuzle, koja će u Tijesnom boraviti 20 dana.

A. S.

„Neka pitanja iz rada omladine“ i neka pitanja „konstruktivne kritike“

Kritika i borba mišljenja je aktivnosti omladine (?). Da li je korisna i nužna, ali ona postoji to sofistika ili rezultat površnog znade biti »kritika« i nekoliko čitanja članka? Dalje, navest će pronašenih i iskonstruiranih mišljenja. Ako se već hoće davati o svrhe i zapažanja na nečije stvorene i iznošenja, onda bi prije svega trebalo razumjeti što je pisac rekao i zaustaviti se na tome, a asocijacije, koje u različitim verzijama doživljava, kritičar nad opšrvacionom točkom su »slučajnost!« (Srećkova primjedba), ja vjerujem da omladinci neće poći čistiti neku cestu (na primjer), ako se za to ne ukže potreba, tj. ako je cesta u dobrom stanju. Cini mi se da za to ne treba biti profesionalni logičar.

Ali, ovdje želim više govoriti o osvrtu Srećka Bijelića na moj članak. Dio članka od »Prije ne...« pa do ... za izgradnju socijalističkog društva« je asocijativna navlaka i jednostavno je mogao biti objavljen kao zasebna cjelina, a osobito onda, ako je drug Bijelić namjeravao (a to je jedino u ovom slučaju i trebao kad se već lati kritike) da mi reče da su članovi Narodne omladine od 15. do 25. godine, mogao naći druga Srećka, kad sam pisao članak, da bih dobio činjenice. To je dobro što Bijelić govorio: »Radije bih čitao o onima, koji daju pogrešne konstatacije o manjoj aktivnosti omladine danas, nego ranije.« Ne, samo odakle su uzeti podaci o tim mojim konstatacijama u kojima govorim —» o manjoj

USPJELA ZAVRŠNA ŠKOLSKA SVEČANOST U ROGOZNICI

U Rogoznici je povodom završetka školske godine održana svečana priredba kojoj je prisustvovao velik broj mještana. Odmah u početku upravitelj škole Tonča Lušić prikazala je uspjeh na školi. Učenici starijih razreda su dosta uspješna izveli dječji igrokaz »Trnoryžica« od Dinka Morovića, a pjevački zbor otpjevao je veoma skladno tri pjesme. Grupa pionira je izvela splet narodnih kola. Publike je srdačnim aplauzom nagradila izvodače programa.

U uvježbavanju programa mnogo su pomogli pripadnici Garnizona JRM, a osobito mornar Niko Gverović, koji je dosta tražio oko uvježbavanja pjevačkog zbora, kao i Savka Lušić.

Škola je priredila izložbu dječjih ručnih radova, koja je također uspjela.

T. L.

Uvježbavanju programa mnogo su pomogli pripadnici Garnizona JRM, a osobito mornar Niko Gverović, koji je dosta tražio oko uvježbavanja pjevačkog zbora, kao i Savka Lušić.

Škola je priredila izložbu dječjih ručnih radova, koja je također uspjela.

T. L.

OBAVIJEST

U ŠKOLSKOJ GODINI 1955/56. OTVARA SE U ŠIBENIKU EKONOMSKI TEHNIKUM, OBAVJEŠTAVA SE GRADANSTVO DA ĆE SE UPIS VRŠITI OD 15.—25. KOLOVOZA I TO PUTEM NATJEĆAJA.

ZAINTERESIRANI NEKA DOSTAVE U ODREĐENOM ROKU SAVJETU ZA PROSVJETU I KULTURU NO-a GRADSKE OPĆINE ŠIBENIK MOLBU SA SVJEDODŽBOM O SVRSEMENOM OSMOGODIŠNJEM ŠKOLOVANJU I IZVODIZ MATIČNE KNJIGE RODENIH.

Savjet za prosvjetu i kulturu NO-a gradske općine Šibenik

UPOZORENJE

Upozoravamo i molimo sve naše potrošače, koji svoje račune plaćaju virmanom ili čekovnom uplatnicom, da na poludini istog točno naznače što plaćaju, koji račun, u kojem iznosu, za koje mjesечно razdoblje i za koga.

Ovo se naročito odnosi na budžetske ustanove koje plaćaju račune ispostavljene na adresu škola, čitaonica, javnu rasvjetu pojedinih selu i t. d.

S obzirom da imamo preko šest hiljada potrošača bez točne oznake, vrlo teško je utvrditi što se željelo platiti i nije isključeno da dođe do nesporazuma između naše službe potrošača i samih potrošača.

Očekujemo da će svi naši potrošači pravilno shvatiti ovaj naš poziv i u cijelosti mu se odazvati.

ELEKTRIČNO PODUZEĆE — ŠIBENIK

sam rukovodio debatnim klubom (koji je malo uspjeha), a postoji je i fiskulturni odbor pri komitetu, kojem sam na to ukazivao i pomagao, kćuško sam mogao (mais neskromno i imprevitivo od mene, ali traži se odgovor).

Ako drug Srećko želi da preko lista (a ne u razgovoru kao prije) raspravljamo i o pitanjima izvan članka, to bismo mogli, ako redakcija ista smatra to korisnim.

Ne bi bilo diskretno govoriti o pretencioznosti i drugim asocijativnim (!) izraslinskim na »kritiku« članka, ne samo zato što to predstavlja određenu normu u etici i već i stoga se to sa stanovišta formalne logike ne može tretirati kao teza, pa bilo koliko u tome realnosti. A isto tako ne će biti potrebno posebno napomenjati da je osvrt »na neka pitanja iz rada omladine« i suviše promašen. Moglo bi se jedino pitati, s kaškom se tendencijom pišu ovakve »kritike« i čemu služe tolike digresije jer nema je poznato da su diskvalifikacija i insinuiranje preživjele metode u našoj javnoj kritici.

Boris Kale

Vijesti iz naših poduzeća

MANGANOVA RUDA IZ SSSR-a I TURSKA

Tvornica elektroda i ferolegura za potrebe svoje proizvodnje uvozi manganovu rudu iz SSSR-a i Turske koja je nešto boljeg kvaliteta. Tako je iz Sovjetskog saveza tvornica nedavno dobila 3.000 tona manganove rude, dok će u toku mjeseca kovoza uvesti još 2.000 tona iz Turske.

SPAJANJE GRADEVINSKIH PODUZEĆA U ŠIBENIKU

U Šibeniku je nedavno izvršeno spajanje građevinskih poduzeća »Izgradnja« i Pomorskih građevnih pod nazivom građevno poduzeće »Izgradnja«. Novonastalo poduzeće sa kapacitetom od preko milijardu dinara, bit će u stanju da s uspjehom obavlja radove na izgradnji industrijskih objekata visoke i niske grade. Osim toga, ono će vršiti i pomorske radove.

Gradičko poduzeće »Izgradnja« gradi objekte ne samo u Šibeniku, nego i na području Knina, Zadra, Manjoljovca i t. d. Novo poduzeće ima ove godine ugovoren kapacitet izgradnje od 720 milijuna dinara.

UREDUJE SE DIO OBALE ZA PRISTAJANJE SKELA

Započela je izgradnja obale u Docu za pristajanje skele. Do sada se je na tom predjelu vršilo nasipanje jednog dijela obale, koja je s tim proširena. Međutim, nasuti dio obale postao je nepristupačan i za skelu i za putnike. Radi toga je »Izgradnja« i počela uređivati taj dio obale, koja će isključivo biti namijenjena za što sigurnije pristajanje skele. Predviđeno je također da se u tom predjelu Docu izgradi i benzinska stanica, koja će služiti za potrebe motornih vozila koja se u velikom broju prevoze skelom.

PREUZIMANJE ZAGORSKOG VODOVODA

Poduzeće »Gradski vodovod« u Šibeniku preuzealo je nedavno na upravu i organizaciju Zagorski vodovod od investitora poljoprivredne uprave vodoprivrednog odjeljka Split.

Zagorski vodovod je planiran u dužini od 140 km, a od toga je izgrađeno oko polovine i to svi važniji objekti, kao pumpne stanice i rezervoari, a preostaje da se izgradi još niz ogrankaka. Za predstojeće radove postoji potreban materijal.

Pitanja za diskusiju

Bez ocjena i ponavljanja razreda?

U ovom članku ne želim detaljno govoriti o društvenom upravljanju i svim pitanjima koja se u tom pravcu trebaju rješavati, već mi je želja da iznesem svoje mišljenje o ciframa koje su odraz ovogod. Šnjeg uspjeha u osmogodišnjim i osnovnim školama našeg kotara, izuzev područja Gradske općine Šibenik. Stanje u školama našeg područja je problematično, a to će potvrditi i cijekojima ču se poslužiti u dalnjem izlaganju.

Naša je težnja da što prije pređemo na obavezno osmogodišnje školovanje, ali se na tom putu prijeći niz razloga i to najviše objektivne naravi. Pretežni broj djece za sada pohađa osnovnu školu — to je u mjestima gdje nemamo osmogodišnjih škola, a u mjestima: Vodice, Tijesno, Murter i Skradin postoje osmogodišnje škole u kojima je stanje prema podacima slijedeće:

U pete razrede je bilo upisano 309 učenika, od čega je pozitivno završilo razred 133 daka. Interventno je da po sadašnjem kriteriju ocjenjivanja peti razred nije završio nijedan s odličnim uspjehom, a najviše je dobrih i dovoljnih u tim razredima. U ovim razredima ima 94 učenika nedovoljna, a 41 daka nije ocijenjen. Osmogodišnja škola u Vodicama ima 40 neocijenjenih, a u toj školi najviše je negativnih učenika. Osmogodišnja škola u Skradinu prema podacima imala je najbolji uspjeh u petom razredu. U sestim razredima stanje nije ništa bolje, a to se vidi da je od 177 upisanih učenika pozitivno završilo šesti razred 85, a 83 imaju negativan uspjeh, dok je 9 učenika neocijenjeno.

Sedmi razredi u postotku pozitivnih učenika su nešto bolji, ali je stanje u tim razredima u toliko lošije, jer se smanjio broj učenika, koji su trebali pohađati, a i završiti VII. razred. Postotak pozitivnih u osmim razredima se znatno penje, ali nagle pada broj polaznika, tako da je u osmim razredima bilo svega 75 učenika. Prema tome u tim razredima stanje je najlošije, jer nam pretežni dio djece u ovim mjestima ne završava obavezno osmogodišnje školovanje.

Osnovne škole daju ovu sliku: u njima je bilo upisano 2.990 učenika, a od toga je pozitivno završilo 2.362, 474 učenika ima negativan uspjeh a 154 ih nije o-

cijenjeno. U prednjim ciframa školski odbori, roditelji i ostali društveni faktori i vrijeme je da se ozbiljno i temeljito razmisli o ulozi i mjestu škole, i o odgoju vlastite djece. Također treba razmisli i prodiskutirati o radu i zalaganju prosvjetnih radnika, o njihovim medusobnim odnosima. I u tome jednim dijelom treba tražiti razlog stanja i uspjeha u školi. Bilo bi korisnije kada bi o tim pitanjima raspravilo udruženje nastavnika i učitelja ili eventualno radna zajednica, a ne da se o tom internim stvarima diskutira na ulici, među roditeljima i dacima.

Da li su naši školski odbori (savjeti) našli svoje mjesto u rješavanju problema u školama, mislim da nam o tome najbolje govori prednja statistika. Sigurno da u cijeloj stvari ima krivice i na roditeljima — biračima koji se nisu do kraja angažirali na problematične škole i odgoju svoje djece, ali možda često puta nije bilo ni vremena da se čuje i upita za uspjeh, a naročito malo je vremena bilo na koncu školske godine. Konac školske godine bila je prava žurba da se ne bi zakasnilo stići na određeno mjesto i u određeni sat. Nisu imali usamljeni slučajevi — traženja da se škola i prije završi, nego što je to dozvoljeno, a da se o tome nije obavijestio školski odbor. Razumije se da to nije valjalo i da se ni u jednom slučaju ne može mimoći školski odbor kad se radi o školi, a o tome treba voditi računa u prvom redu predsjednik školskog odbora, upravitelj škole, kao i svaki prosvjetni radnik.

Današnji napor u našim školama trebaju olakšati rješavanje problema sutra kad učenici završe školu i postanu ravnopravni građani novog društva. Cifre ne govore da je učinjeno sve u tom pravcu, ali mislim da nam je sašvam jasno, da smo u jednom raskoraku i da to treba početi rješavati na jedan drugačiji, sašvam novi način. Svi pokušaji, koji je bilo, nisu donijeli željni rezultat, razlog (pored nekih objektivnih i subjektivnih momenata) je uglavnom u načinu ocjenjivanja učenika. Administrativne mјere to ne mogu poboljšati, iako je njih bilo mnogo više, nego što je bilo temeljite analize pohađanja i učenja na sjednicama školskih odbora. To je sadržaj rada, a ne diskusija o onim pitanjima koja nemaju niču.

Iza podataka (cifara) u prvom redu stoje prosjekni radnici, više rada, više odgovornosti za sve nas, a naročito za prosjekne radnike, ali bez sumnje koristan put kojim treba poći u odgoju mlade generacije.

Srećko Bijelić

ADLAI STEVENSON VRAČAJUĆI SE SA SVOG PUTOVANJA OKO SVIJETA, IZNASA SVOJE UTISKE SA POSJETE UČINJENE ZEMLJAMA BLISKOG ISTOKA

(Svršetak)

Ali put Izraela je tvrd i trnovit. Uvoz je veći pet puta od izvoza. Prošle godine Izrael je uspio ostvariti svega 20% koliko su iznosili troškovi u stranoj valuti. Ostatak se pokriva iz raznih investicija, zajmova, i darova iz inozemstva. Skoro jedna trećina zajmova iz inozemstva dospjeva Izraelu kroz godinu dana. I pored jedne milijarde dolara darova primljениh iz vani, proizvodnja je niska, cijene visoke, zalihe su malene. Industrija je primorana smanjiti proizvodnju uslijed pomanjkanja strane valute za nabavu sirovina. Izrael proizvodi tek 30% od potrebnih živežnih namirnica, i nalazi se još kako daleko od toga, da bi vlastitim sredstvima i bez pomoći drugih nacija mogao zadovoljiti vlastite potrebe.

Da li je Izrael nešto uradio da bi popravio ovakovu situaciju? Svakako da jest. Inflacija je zaustavljena, cijene su snižene preko 10% u posljednjoj godini. Životni standard se snizio, a čega je trebalo doći, da bi se privreda zemlje mogla postaviti na solidnijim osnovama. Ja sam uvjeren, da Izrael posjeduje velike rezerve umijeća i preduzimljivosti, i sama činjenica, što su uspijeli premostiti toliko teškoća, daje zaključiti da će imati hrabrost kod ljudi koji ih vode, da provedu reforme, na prvi pogled neugodne, ali potrebne, kako bi se povećale rezerve strane valute, a što je još važnije kako bi se te rezerve što racionalnije koristile.

Druga dva faktora poboljšat će situaciju, a to su:

Emigracija se je smanjila, a Zapadna Njemačka je pristala da plati moralne reparacije Izraelu u formi materijala u vrijednosti od 3 milijarde maraka, a što će biti isporučeno kroz sljedećih 12 godina. No uspokos svemu tome, Izrael će još uvijek imati potrebe od onih koji su ga sada pomagali.

I Izraelu bi zemlja mogla dati više proizvoda, ali je Izraelu potrebno više vode i zemljoradnika. Voda se traži najintenzivnije, i tu su postignuti znatni uspjesi, ali veliki melioracioni radovi zahajtevaju suradnju neprijateljski raspoloženih susjeda Sirije i Transjordanije. Uslijed nezapo-

nema mira u Izraelu

slenosti koja je u porastu, čine se veliki napor da bi se urazmili radnici da se vrate zemlji. Samo 15% stanovništva bavi se zemljoradnjom. Većina od 700.000 doseljenih (iz 48 država), a koji su stigli od 1948. godine do danas su trgovci i malo su raspoloženi time, da postanu zemljoradnici. Njihova averzija prema zemljoradničkim radovima nastaviti će se sve dotle, dok se ne odgoji jedna nova generacija.

Prilikom mog posjeta predsjedniku vlade Izraela, između ostalog, ovaj mi je rekao: »Hoćemo suradivati prijateljski sa svim sasjedima. Naš cilj je mir.« Kada sam ga upitao što misli o zahtjevima Arapa, on mi je nedvosmisleno odgovorio: »Repatriirati? — Ne bi prihvatali ni jednog jedinog Arapa.«

Stranci se pitaju ponekad, zašto Izrael stoji uporno na tome da ima za prijestolnicu Jeruzo-

U dječjem domu »Petar Grubišić«

Djevojke koje su pronašle sebe

Od malenih vrata do ulaza u dom vodi aleja. S obje strane puta sjedile su djevojčice, raspravljajući o nečemu dosta živo. Veliki dio dvorišta zauzeo je vrt. Lađko se primjeti da se u njemu svaka biljka posebno njeguje. Njegovo zelenilo i miris svježine ovde je potisnuto asfaltom monotoniju grada. I zaista, kada se nadje pred domom skladne arhitekture, među zelenilom procvalog vrt-a — čovjek zaštorava da to mjesto pripada gradu, nad kojim vihori tvornički dim, brodski i automobili sirenje, razni šumovi, prašina, glosi... U domu je dosta tih.

Upraviteljica je rado pristala da reče nekoliko riječi o životu i problemima doma. Posli smo u blagovaonicu, gdje je već bilo sakupljeno nekoliko djevojčica, koje su željele da zajednički porazgovorimo.

— Kako približno izgleda jedan dan u domu?

Upravnica je nastojala da o svemu tome više pričaju djevojke nego ona.

— Ustajemo u 6,30 sati, započela je jedna. Dvije se brišu oko ustajanja, a neko iko nas odlazi u grad po hrani. Poslije ustajanja održavamo gimnastiku. Sobe, krevete i ostale radove u domu vršimo same, kako bismo jednom što više znale o domaćinstvu. Onda dolaze mariji i nepredviđeni poslovni. Poslije ručka imamo odmor. To vrijeme svaka od nas iskoristi u čitanju, ručnom radu, osobito vezenju, što najviše volimo, pjevanju i t. d. Zatim slijedi trosatno učenje. Na spavanje idemo u 9 sati.

Sada, kada nema škole, djevojke same spremaju jedan obrok, a ostalo kuharica iz personala. U domu ih sada živi 53, dvije su na oporavku, a

ostale su pošle u posjete svojima, u rodna mjesta. Tri odlaže na završne radove hidrocentra na Vinodolu.

— Kakvu literaturu najradije čitate?

— Naše pisce, a osobito dječje, nastavljala je druga omladinka — Nazora, Čopica, Senou i Kumičića. Mnogo volimo film. Osobito su nam se svidjeli »Daleko je sunce«, »Sadko« i »Praznik u Rimu«. O filmu mnogo diskutiramo: o pojedincim karakterima i ličnostima, o problemu filma, a i o glumcima.

Za državnih praznika, pojedine grupe održavaju prijedbe i usmene novine. — U tome su vrlo samostalne, naglasila je upravnica. Tu su mnoge od njih pokazale snalažljivost i smisao za uočavanje bitnoga. Neke pišu literarne sastave i pjesme.

— Imate li kakve planove za ljetо?

— O tome svakako mislimo, ali nismo u materijalnoj mogućnosti za neke duže izlete, odgovorila je upravnica. — I pak kamo nekoliko dana otići na Kornate, ako nam uspije dobiti šatore od garnizona JA. Isto tako smo odlučili da napravimo na par dana zamjenu sa domom iz Zadra ili nekog drugog mesta, tako da bi to mogla biti neka vrst ekskurzije.

Na kraju pokazale su miješane prostorije, spavaonice i učionice. Iako je prostor zgrada tjesan sa 72 djevojke, dom je u najvećem redu i čistoći.

Ovo je u najopćenitijim crtama iznesen kolektivni život doma. Ali svaka od tih djevojaka ima svoj vlastiti život, perspektive, strasti i nade. Sve one, već sada, razmišljaju o svom samostalnom životu i nastoje da u njega uđu čvrsto, bez predrasuda klobanja. Uprava doma u tom pogledu ulazi najviše brige i zaloganja. Sve one koje su već napustile dom i mladići (prije je u domu bilo i omladinaca), rado se sjećaju svojih odgojiteljica i upravnice, te ih mnogi ljeti posjeti. Oni nikad ne će zaboraviti njihov odgoj i toplinu.

To je kratka priповijest o djevojkama, kojima su, rat ili nešto drugo, oduzeli prvi dječji smješak i roditeljsku bliznju. Ali one su pronašle sebe — u domu, koji im je vratio ukrađenu sreću i ugaslji osmijeh.

B. K.

lim polovinu grada zbijena u jednom uskom klancu. O tome su mi odgovorili: »Spremni smo prihvatići Jeruzolim tako podijeljen, kao što je danas i ne činimo nikakvih smetnji za internacionalizaciju svetih mjestâ, ali Izrael bez Jeruzolima je isto kao što i Sionizam bez Siona.«

U vezi izmjena granica predloženih od strane Arapa, Mosha Sharett mi je na slijedeći način objasnio položaj Izraela: »Arapi su mogli prihvatići granicu predloženu od Ujedinjenih naroda, ali je nisu htjeli prihvati. Prisili su nas da se borimo da bi spasili živote. Sada više ne mogu natrag. Naša teritorija se povećala ratom i samo rat bi je mogao smanjiti. U Izraelu živi još oko 160.000 Arapa a koji nisu pobegli za

tražni mir i spokojstvo mogu se stvoriti samo kroz uzajamno povjerenje, a za što će trebati mnogo vremena, ali prvi hitan korak koji treba učiniti jeste rješenje čitiri glavna problema, a to su: 1. Rješenje pitanja podvojenosti Jeruzolima, 2. Određivanje stvarnih granica, 3. Naknadne izbjeglicama i 4. Repatriacija. Po momu mišljenju, insistirati na radikalnoj izmjeni granica značilo bi ne voditi računa o stvarnosti. Sto se tiče Jeruzolima, teško je zamisliti da se jedan grad podijeli tako protiv sebe može dugo održati, a još manje napredovati. Izbjeglice predstavljaju najakutniji problem, i takva tragedija traži hitno rješenje. Izvršiti naknadu dobara može se reći da je pravedno i pošteno, no što se tiče repatrijacije, teško je vjerovati da bi Arapi bili voljni živjeti kao izraelski građani, naročito onda kada bi imali prilike biti situirani među svojim življem u arapskim zemljama. U ovom članku sam spomenuo da je arapski svijet počeo gajiti veliku mržnju. Nije tu samo mržnja, već ponos i nacionalizam. Možda bi bilo mnogo očekivati da dođe do rješenja koje bi proizšlo kao rezultat medusobnih razgovora između Židova i Arapa, ali ovi bi mogli rado prihvati jedno razumno rješenje predloženo od trećih lica, koji bi bili spremni da budu kritizirani od jednih i od drugih.

Ono što sam izložio možda teško zvuči, te ja ne mogu a da se ne sjetim riječi, koje sam čuo od jednog starog muslimanskog sađa: »Dva čovjeka teško bolesna, trebaju liječnika.«

„Lado“ ponovo u Šibeniku

Na svojoj velikoj Jadranskoj turneji Zbor narodnih plesova i pjesama Hrvatske »Lado« posjetit će i Šibenik. 28. i 29. srpnja on će prirediti Veče plesova i pjesama naroda Jugoslavije na ljetnoj pozornici.

Svojim visokim umjetničkim kvalitetama »Lado« je vrlo popularan, kako u čitavoj našoj zemlji, tako i u inozemstvu, te će ovo njegovo gostovanje biti vrlo vrijedan prilog kulturnom životu našeg grada. Našim građanima je još u živoj uspomeni prošlogodišnje gostovanje, kad je »Lado« odličnim izvedbama oduševio publiku.

Karte za priredbe »Lada« nađe se u preprodaji svakog dana u prodavaonici cipela »Alka«.

PREKO 1000 TURISTA U MJESECU LIPNUJU

U prošlom mjesecu boravilo je u našem gradu 1040 domaćih i stranih turista. Šibenik je posjetilo 700 domaćih i 340 stranih turista. U istom razdoblju zabilježeno je 3388 noćenja. Od stranih gostiju najbrojniji su bili Holandani, Nijemci, Francuzi, Englezi i Italijani.

Šibenik kroz tjedan

Kinematografi

TESLA: premijera američkog filma — OZLOGLAŠENA — Dodatak: Filmske novosti br. 26. (do 22. VII.)

Premijera engleskog filma — JASSY — Dodatak: Filmske novosti br. 27. (23.—27. VII.)

SLOBODA: premijera domaćeg filma — SUMNJVIVO LICE — (do 22. VII.)

Premijera talijanske filmske komedije — ONAJ IZ SNOVA — (23.—27. VII.)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 23. VII. — I. narodna ljekarna — Ulica Božidara Petranovića.

Od 23.—27. VII. — II. narodna ljekarna — Ulica Bratstva i jedinstva.

IZ MATIČNOG UREDA

RODENI

Blaženko, sin Cirila i Perine Antunac; Drago, sin Jose i Zorke Baraka; Nedeljka, kći Andelku i Slavke Bolanča; Jadranka, kći Jure i Ande Goleš; Jagoda, kći Dušana i Rozalije Ristić; Branko, sin Josefa i Zorke Götz; Željko, sin Jakiš i Sofije Labura; Krešimir, sin Jere i Nevenke Ninić i Šrečko, sin Makska Matura i Franje Sunjika.

VJENČANI

Pašić Mirko, željezničar — Knežić Janja, domaćica; Ševo Vinko, službenik — Vasiljević Svetlana, službenik i Roša Joso, službenik — Cvitanović Vinka, učiteljica.

UMRLI

Kukolić Joško Ivanov, star 12 dana; Grandeš Marija Ivina, stara 1 dan; Grubišić Tona rođ. Gojanović, stara 66 god.; Janković Nikola pok. Obrada, star 47 god. i Mejić Mate pok. Jose, star 64 god.

SIBENSKI LIST

organ Socijalističkog saveza radnog naroda za grad i kotar Šibenik

Uredništvo, štamarsko poduzeće **Stampa**

Glavni

1 odgovorni urednik

NIKOLA BEGO

Tekući račun: Narodna banka Šibenik broj 531-T-292

Rukopisi se ne vraćaju

Pretplata za tri mjeseca Din 120.—, pola godine Din 240.—, za 1 godinu Din 480.—

gradske vijesti

Sudac za prekršaje kaznio više lica

Sudac za prekršaje pri NO-a gradske općine izrekao je u posljednje vrijeme više novčanih kazni. Zbog pomanjkanja građevne dozvole za gradnju ili adaptaciju stambenih zgrada kaznio je novčanom globom od 2 do 5000 dinara Stipanićev Iva p. Grge, Jareb Cvjetka, Bobanović Jelku ud. Marija, Vudrag Vicu p. Spire, Kerić Jurku ud. Nikole i Ninić Andelku ud. Frane, a Guverina Lovru p. Spire na iznos od 2500 dinara, jer se nedozvoljeno bavio ugostiteljskom djelatnošću (držao na ishrani nepropisan broj abonenata). Nadalje, kažnjen je Juras Ante p. Jose, direktor Obrtnog stolarskog poduzeća novčanom globom od 2500 dinara, jer nije omogućio naučnicima učenje занata, već ih je upotrebljavao u druge svrhe, a Zanimović Mariju ž. Ivana i Radović Simicu ž. Ante na kaznu ukorom odnosno globom od 500 dinara, što su obje sa svojih prozora tresle tepihe. Barin Đin p. Ante, poslovod u prodavaonici ribarskog kombinata »Kornat« u Prvić Luci, te Lovrić Miju p. Petra sudac za prekršaje ih je kaznio ukorom odnosno novčanom globom od 800 dinara, jer su kod obojice nađeni nepropisni utezi odnosno vaga. Isto tako zbog pomanjkanja propisanog ugovora o korištenju stambenih prostorija kažnjeni su sa po 600 dinara Zorić Paško p. Mate i Despot Dujo p. Mate, a Zanimović

NOVI FRIZERSKI SALON

U Ulici Borisa Kidriča je otvoren frizerski salon »Mirko«. Salon je veoma ukusno ureden. Vlasnik radnje je Mirko Pavasović.

SNIŽENJE CIJENA »ASTRA« CIPELA

U prodavaonici »Astra« izvršeno je prošlog tjedna znatno sniženje cijena ljetnog muškoj, ženskoj i dječjoj obuće. Prosječno je sniženo za 40—60%.

Što je s osmercem „Krke“?

Ljubitelji veslačkog sporta koji su se našli na Bedu s ūžitkom su posmatrali razne ekipе, kao i tehniku njihova veslanja. Naročito nas je impresionirao osmerac SSSR-a, njegov stil, ujednačenost, snažan zaveslaj, čija ekipa je odmah na treninzu pokazivala da je favorit za prvo mjesto. Koliko smo informirani njihov trening na vodi traje po šest sati dnevno, dakle i uspjeh takovog rada nije izostao. Oni su u trci osmeraca stigli prvi na cilj. I u ostalim disciplinama došli su prvi, kao i skuplju dubl-skuplju. U ovim disciplinama imali su jaku konkurenčiju u Jugoslavensima, jer je naš poznati skifist Perica Vlašić nastupao u obe ove discipline. U skifu nas je prično razočaran, jer nije pokazao nikakov borbenost, dok je u dubl-skuplju bio dobar.

U trci osmeraca nismo vidjeli »Krku« — ona u toj disciplini nije nastupila. Zbilja čudno da »Krka« na ovakvim regatama nastupa s dvije lade, odnosno sa šest veslača. Gdje su ovdje tradicije veslačkog sporta u našem gradu i to baš u trci osmeraca. Osmerac »Krke« uvijek je bio atrakcija na veslačkim regatama i dugo godina nosio pobjede s kojima se Šibenik ponosio. Zašto danas »Krka« nema uopće ove discipline? Šibenik je grad koji ima sve uslove da mladost masevno i aktivno učestvuje u ovom sportu, a i osmerac koji je do prošle godine postojao iz ne-

nastupaju u šest disciplina.

Nekoliko crta o „Hajduk“

Nakon »Vojvodine« od SE Cupa se oprostio i naš drugi predstavnik splitski »Hajduk«,

koji je na uzvratnoj utakmici u Splitu pobijedio drugog madarskog predstavnika »Vörös Lobo« sa 3:2. Međutim, taj rezultat je bio prevelan za učešće u dalnjem takmičenju, jer je »Hajduk« 3 dana ranije u Budimpešti katastrofalno poražen sa 6:0.

Ovaj teški poraz loše se dojimo »Hajdukovih« navijača i on je dao povoda, da se ponovno na tapet baci slučaj Bearinog dramatičnog bijega u Beograd, koji je svojedobno digao veliku »prashinu«. Bilo je mnogo kombinacija, žučljivih diskusija i raznih pretpostavki, ali su se svi »Hajdukovih« navijači složili, da je Beara svemu kriv. Baš na sam dan utakmice u Splitu povratila se »Hajdukovih« delegacija iz Beograda neobavljenog posla. Beara je »dobrovoljno« stupio u redove

»Hajdukovih« delegacija iz Beograda neobavljenog posla. Beara je »dobrovoljno« stupio u redove »Hajdukovih« navijača i »Hajdukovih« htio

SPORT

Radničke sportske igre

Porastao broj natjecatelja

Za razliku od prošle godine nij na sportskim priredbama kada je u radničkim igrama u Šibeniku sudjelovalo oko 25 ekipa s ukupno 500 natjecatelja (20 žena, 140 muškaraca), ove godine posljednji slučaj je u toliko teži, jer je vlasnik stana za protu-ugostiteljsku uslugu primio iznos od 30.000 dinara.

Za razliku od prošle godine nij na sportskim priredbama kada je u radničkim igrama u Šibeniku sudjelovalo oko 25 ekipa s ukupno 500 natjecatelja (20 žena, 140 muškaraca), ove godine posljednji slučaj je u toliko teži, jer je vlasnik stana za protu-ugostiteljsku uslugu primio iznos od 30.000 dinara.

Za razliku od prošle godine nij na sportskim priredbama kada je u radničkim igrama u Šibeniku sudjelovalo oko 25 ekipa s ukupno 500 natjecatelja (20 žena, 140 muškaraca), ove godine posljednji slučaj je u toliko teži, jer je vlasnik stana za protu-ugostiteljsku uslugu primio iznos od 30.000 dinara.

Za razliku od prošle godine nij na sportskim priredbama kada je u radničkim igrama u Šibeniku sudjelovalo oko 25 ekipa s ukupno 500 natjecatelja (20 žena, 140 muškaraca), ove godine posljednji slučaj je u toliko teži, jer je vlasnik stana za protu-ugostiteljsku uslugu primio iznos od 30.000 dinara.

Za razliku od prošle godine nij na sportskim priredbama kada je u radničkim igrama u Šibeniku sudjelovalo oko 25 ekipa s ukupno 500 natjecatelja (20 žena, 140 muškaraca), ove godine posljednji slučaj je u toliko teži, jer je vlasnik stana za protu-ugostiteljsku uslugu primio iznos od 30.000 dinara.

Za razliku od prošle godine nij na sportskim priredbama kada je u radničkim igrama u Šibeniku sudjelovalo oko 25 ekipa s ukupno 500 natjecatelja (20 žena, 140 muškaraca), ove godine posljednji slučaj je u toliko teži, jer je vlasnik stana za protu-ugostiteljsku uslugu primio iznos od 30.000 dinara.

Za razliku od prošle godine nij na sportskim priredbama kada je u radničkim igrama u Šibeniku sudjelovalo oko 25 ekipa s ukupno 500 natjecatelja (20 žena, 140 muškaraca), ove godine posljednji slučaj je u toliko teži, jer je vlasnik stana za protu-ugostiteljsku uslugu primio iznos od 30.000 dinara.

Za razliku od prošle godine nij na sportskim priredbama kada je u radničkim igrama u Šibeniku sudjelovalo oko 25 ekipa s ukupno 500 natjecatelja (20 žena, 140 muškaraca), ove godine posljednji slučaj je u toliko teži, jer je vlasnik stana za protu-ugostiteljsku uslugu primio iznos od 30.000 dinara.

Za razliku od prošle godine nij na sportskim priredbama kada je u radničkim igrama u Šibeniku sudjelovalo oko 25 ekipa s ukupno 500 natjecatelja (20 žena, 140 muškaraca), ove godine posljednji slučaj je u toliko teži, jer je vlasnik stana za protu-ugostiteljsku uslugu primio iznos od 30.000 dinara.

Za razliku od prošle godine nij na sportskim priredbama kada je u radničkim igrama u Šibeniku sudjelovalo oko 25 ekipa s ukupno 500 natjecatelja (20 žena, 140 muškaraca), ove godine posljednji slučaj je u toliko teži, jer je vlasnik stana za protu-ugostiteljsku uslugu primio iznos od 30.000 dinara.

Za razliku od prošle godine nij na sportskim priredbama kada je u radničkim igrama u Šibeniku sudjelovalo oko 25 ekipa s ukupno 500 natjecatelja (20 žena, 140 muškaraca), ove godine posljednji slučaj je u toliko teži, jer je vlasnik stana za protu-ugostiteljsku uslugu primio iznos od 30.000 dinara.

Za razliku od prošle godine nij na sportskim priredbama kada je u radničkim igrama u Šibeniku sudjelovalo oko 25 ekipa s ukupno 500 natjecatelja (20 žena, 140 muškaraca), ove godine posljednji slučaj je u toliko teži, jer je vlasnik stana za protu-ugostiteljsku uslugu primio iznos od 30.000 dinara.

Za razliku od prošle godine nij na sportskim priredbama kada je u radničkim igrama u Šibeniku sudjelovalo oko 25 ekipa s ukupno 500 natjecatelja (20 žena, 140 muškaraca), ove godine posljednji slučaj je u toliko teži, jer je vlasnik stana za protu-ugostiteljsku uslugu primio iznos od 30.000 dinara.

Za razliku od prošle godine nij na sportskim priredbama kada je u radničkim igrama u Šibeniku sudjelovalo oko 25 ekipa s ukupno 500 natjecatelja (20 žena, 140 muškaraca), ove godine posljednji slučaj je u toliko teži, jer je vlasnik stana za protu-ugostiteljsku uslugu primio iznos od 30.000 dinara.

Za razliku od prošle godine nij na sportskim priredbama kada je u radničkim igrama u Šibeniku sudjelovalo oko 25 ekipa s ukupno 500 natjecatelja (20 žena, 140 muškaraca), ove godine posljednji slučaj je u toliko teži, jer je vlasnik stana za protu-ugostiteljsku uslugu primio iznos od 30.000 dinara.

Za razliku od prošle godine nij na sportskim priredbama kada je u radničkim igrama u Šibeniku sudjelovalo oko 25 ekipa s ukupno 500 natjecatelja (20 žena, 140 muškaraca), ove godine posljednji slučaj je u toliko teži, jer je vlasnik stana za protu-ugostiteljsku uslugu primio iznos od 30.000 dinara.

Za razliku od prošle godine nij na sportskim priredbama kada je u radničkim igrama u Šibeniku sudjelovalo oko 25 ekipa s ukupno 500 natjecatelja (20 žena, 140 muškaraca), ove godine posljednji slučaj je u toliko teži, jer je vlasnik stana za protu-ugostiteljsku uslugu primio iznos od 30.000 dinara.

Za razliku od prošle godine nij na sportskim priredbama kada je u radničkim igrama u Šibeniku sudjelovalo oko 25 ekipa s ukupno 500 natjecatelja (20 žena, 140 muškaraca), ove godine posljednji slučaj je u toliko teži, jer je vlasnik stana za protu-ugostiteljsku uslugu primio iznos od 30.000 dinara.

Za razliku od prošle godine nij na sportskim priredbama kada je u radničkim igrama u Šibeniku sudjelovalo oko 25 ekipa s ukupno 500 natjecatelja (20 žena, 140 muškaraca), ove godine posljednji slučaj je u toliko teži, jer je vlasnik stana za protu-ugostiteljsku uslugu primio iznos od 30.000 dinara.

Za razliku od prošle godine nij na sportskim priredbama kada je u radničkim igrama u Šibeniku sudjelovalo oko 25 ekipa s ukupno 500 natjecatelja (20 žena, 140 muškaraca), ove godine posljednji slučaj je u toliko teži, jer je vlasnik stana za protu-ugostiteljsku uslugu primio iznos od 30.000 dinara.